

AMO: Prevencia, detekcia a hlásenie prípadov sú kľúčové

Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) a Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR po tretí raz spájajú svoje sily v najnovšom ročníku celoeurópskej kampane na podporu boja proti africkému moru ošípaných (AMO). Cieľom kampane Zastavme africký mor ošípaných je zvyšovať povedomie chovateľov ošípaných, poľovníkov a veterinárov o tejto vysoko nákazlivej chorobe, ktorá je pre človeka neškodná, no pre ošípané a diviaky smrteľná. Odborníci poukazujú na dôležitosť prevencie, detekcie a nahlásovania podozrivých prípadov.

Africký mor ošípaných ohrozuje celú Európu

Africký mor ošípaných je vírusové ochorenie, ktoré postihuje ošípané a diviaky. Vírus je pre ľudí neškodný, no v mnohých krajinách spôsobuje významné sociálno-ekonomické škody. Oblasti postihnuté AMO trpia značnými finančnými stratami v dôsledku nutného utratenia zvierat, obmedzenia vývozu zvierat a mäsa, ako aj nákladov na bezpečnostné opatrenia. Eradikácia choroby môže trvať niekoľko rokov.

Podľa najnovšej výskumnej správy EFSA [\[1\]](#) počet ohnisk AMO u ošípaných a diviakov v roku 2022 výrazne klesol v porovnaní s predchádzajúcim rokom v krajinách ako Rumunsko, Poľsko a Bulharsko. AMO však znovu prepukol v Grécku a Česku a naďalej sa šíri v krajinách susediacich s EÚ ako Srbsko a Moldavsko. Prvýkrát bol v roku 2022 zaznamenaný aj v Severnom Macedónsku.

„Za posledné desaťročie mal africký mor ošípaných dramatický vplyv na európsky sektor chovu ošípaných a naďalej narúša ekonomiku na miestnej aj regionálnej úrovni. Zatiaľ čo najnovšie čísla vysielajú povzbudivé signály, že snahy o zastavenie šírenia vírusu majú vplyv, situácia nie je v žiadnom prípade pozitívna naprieč celou Európou, a preto musíme naďalej zostať ostražití. Chovatelia, poľovníci a veterinári zohrávajú mimoriadne dôležitú úlohu pri nahlásovaní podozrivých prípadov,“ hovorí Bernhard Url, výkonný riaditeľ úradu EFSA.

EFSA už štyri roky vedie koordinovanú kampaň zameranú na zvyšovanie povedomia o AMO najmä u ľudí, ktorí najčastejšie prichádzajú do kontaktu s ošípanými a diviakmi - chovatelia ošípaných, poľovníci a veterinárni lekári.

Kľúčová je prevencia, detekcia a nahlásovanie podozrivých prípadov

V súčasnosti v Európe neexistujú žiadne schválené vakcíny proti AMO, vypuknutie nákazy preto môže mať za následok utratenie veľkého počtu ošípaných chovaných na farmách v postihnutej oblasti. Odborníci vyzývajú chovateľov ošípaných, poľovníkov a veterinárov, aby dbali na prevenciu, všimli si príznaky ochorenia u ošípaných a diviakov a včas nahlásovali podozrivé prípady na AMO.

Zastavme africký mor ošípaných na Slovensku

Kampaň Zastavme africký mor ošípaných tento rok prebieha v 18 európskych krajinách vrátane Slovenska, ktoré sa do kampane zapája už tretí rok po sebe.

„Za štyri roky, odkedy sme zaznamenali prvý výskyt AMO na Slovensku, sme investovali do opatrení proti šíreniu tejto nákazy nemalé finančné prostriedky. Za ten čas sa nám podarilo zastaviť šírenie približne v polovici Slovenska a naďalej robíme všetko pre to, aby sme ochránili komerčné chovy ošípaných. Žiaľ, kým na AMO nebude existovať účinná vakcína, ochorenie tu bude s nami stále, čo znamená dôsledné dodržiavanie veterinárnych opatrení a taktiež informovanie širokej verejnosti, preto vítam celoeurópsku kampaň EFSA,“ uviedol minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Jozef Bíreš.

EFSA v spolupráci s relevantnými úradmi a organizáciami poskytuje zainteresovaným stranám informačné materiály, ktoré budú môcť využiť pri zvyšovaní povedomia o AMO.

Ďalšie informácie a materiály sú dostupné na [kampaňovej stránke](#) Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA).

[1] Správa EFSA „Epidemiologická analýza afrického moru ošípaných v Európskej únii v roku 2022“.